

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 6. Vtrùm ad prouidentiam diuinam aliquod imperium ad
intellectum pertinens aut necessarium sit, aut vtile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

subiecto: ob idque simul est actio, & passio: actio, quatenus effectus per illam fit ab agente; & passio, quatenus per illam effectus recipitur in passio. Alia creatura, qua producit effectus ex nihilo, id est, independenter ab omni subiecto: ob idque dumtaxat est actio, qua & agens efficit effectum, & effectus fit ab agente. Vtraque autem est quædam entitas modalis distincta realiter à suo principio: siue increato, quando à Deo solo nascitur; siue increato, & creato, quando nascitur à Deo simul, & à causâ creatâ. A termino autem per eam producto perunquam est etiam distincta realiter; sicque modus quidam est intermedius inter efficiens, & effectum: non repugnant tamen effectus, qui se ipsis sine intermedia actione à suis efficientibus fiant. Quæ omnia ut magis communia, & longè certiora oppositis suppono ex Philosophiâ. Cætera autem ferme, quæ de Dei omnipotentia tractant Theologi cum S. Tho. 1. par. quæst. 25. in tom. 1. huius Operis tractata à me sunt.

81 Quibus suppositis, dico tandem, ad omnem prouidentiam Dei non solum aliquem, aut aliquos actus internos intellectus, & voluntatis, sed etiam aliquem, aut aliquos externos omnipotentia pertinere. Quia nulla est prouidentia Dei, per quam non producantur ad extra aliquis, aut aliqui externi effectus: repugnatque, effectum vllum produci ad extra sine aliqua externa sui productione, ut constat. Etenim ordo quorumvis actuum merè interiorum Dei in nullum proceduntium effectum externum sub nomen prouidentia non cadit: atque adeo, omni externo effectu deficiente, omnis deficeret Dei prouidentia. Loquor de prouidentia Dei positua circa posituos effectus, & eorum productiones. Nam ordo actuum interiorum, quem circa eorum negationes, & omissiones liberas haberet Deus casu, quod nullum vnquam produceret effectum posituum ad extra, prouidentia negatiua potest non incongruè appellari.

82 Ex dictis in hac quæstione inferitur primò, aliquod imperium spectans ad voluntatem in actu ve voluntatis consistens ad omnem prouidentiam Dei posituam requisitum esse. Tale enim est omne decretum exequutium, quo voluntas imperare dicitur omnipotentia tanquam sibi subdita, ut in externam actionem prodeat, siue ipsam exequatur, iuxta doctrinam S. Tho. relatam num. 76. & apud Theologos communem. Secundò inferitur, aliud imperium spectans etiam ad voluntatem, in actu ve voluntatis consistens, quo voluntas reflexè imperat sibi ipsi aliquem suum actum directum, aut necessarium, aut vtile posse esse ad aliquam prouidentiam Dei. Quia ex vna parte tale imperium possibile est Deo, ut supra disput. 34. quæst. 10. statutum est; ex alia verò Deus vti eo potest in ordine ad obtinendum aliquem finem, reflexè imperando intentionem eius, vel electionem alicuius medij vtilis ad ipsum. Intentio autem finis non solet appellari imperium ad voluntatem spectans respectu electionis mediorum; tametsi ad eam moueat, imò & necessitet, quando est efficax: quia non habet eam pro obiecto: & de ratione imperij in vniuersum videtur esse, quòd aliquo modo habeat pro obiecto rem imperatam. Si tamen quis velit intentionem vocare imperium, quo voluntas sibi imperat electionem: eo quòd illa ad hanc mouet, siue necessitet, in quo cæteris im-

perij similis est: non multum contendendum erit cum illo. Superest agendum de imperio, si quod est, ad intellectum pertinens. Pro quo fit sequens quæstio.

QVÆSTIO VI.

Virum ad prouidentiam diuinam aliquod imperium ad intellectum pertinens aut necessarium sit, aut vtile.

FAMILIARE est multis Theologis, ponere in quouis agente intellectu siue creato, siue increato quoddam imperium monasticum, quo sibi ipsi, vel suis potentij imperet ea ratione, qua per imperium politicum, & externum Superior imperat suis subditis. Et quoniam imperium politicum, & externum ex proprio conceptu nihil est aliud, quam insinatio, seu intimatio quædam subditis facta de voluntate Superioris. Insinuare autem, intimare, seu notificare ad intellectum pertinere videtur. Ideo dicunt, huiusmodi imperium in actu intellectus consistere. In eo tamen assignando non omnes conueniunt.

84 Quidam enim dicunt, neque esse simplicem apprehensionem, neque iudicium, neque discursum, sed actum alterius generis respondentem verbo modi imperatiui, *Fat hoc*. Sic docent loquentes de Deo Capreol. in 1. distinct. 40. quæst. 1. artic. 1. & 2. Caiet. 1. par. quæst. 22. artic. 1. & quæst. 23. artic. 1. Valent. tom. 2. quæst. 12. punct. 1. Granad. 1. par. controuer. 4. tract. 5. disput. 3. sect. 2. & alij. Quibus consentit Quiros tom. 2. de Deo disput. 4. sect. 2. Præter eos, qui simile imperium ponunt in nobis. Quorum plures refert, & sequitur Salas 1. 2. tract. 6. disput. 2. sect. 2. Alij verò putant, dictum imperium iudicium quoddam esse insinuans voluntatem imperantis, atque adeo habens illam pro obiecto. Sic censent de imperio diuino Hemelman 1. par. tom. 2. tit. 13. disput. 1. cap. 3. num. 4. & cap. 4. num. 6. Gonzal. disput. 69. sect. 3. Nazari. quæst. 19. artic. 1. controuer. vnic. Cornejo quæst. 23. artic. 1. disput. vnic. Ruiz tom. de Prouiden. disput. 3. sect. 7. & seqq. & alij.

85 Adhuc tamen inter hos Auctores lis est circa actum cadentem sub imperium, & circa potentiam, cui imperatur. Nam Hemelm. & Gonzal. supra, alijque Thomistæ communiter existimant, postquam diuina voluntas intendit finem, & factò iudicio de medijs, aliquod eorum eligit, intellectum ipsi voluntati imperare, ut alium actum eliciat exequutium medij electi, qui dicitur vsus. Quo pacto itidem de imperio creato philosophantur. Granad. tamen, Ruiz supra, & alij, hunc actum vsus non admittentes, dicunt, imperium immediatè dirigi ad potentiam exequutiuam, ipsique imperari per illud exequutionem medij electi. Cui sententiæ consentire videtur Bellarmin. lib. 2. de Grat. & liber. arbit. cap. 9. fine, & Soar. disput. 10. Metaphyl. sect. 7. num. 13. Alij denique, dictum actum vsus non admittentes, opinantur, voluntatem, postquam intendit finem, per dictum imperium sibi imperare

re mediorem electionem. Cum quibus sentit Quiros disput. 4. citata lect. 3. Omnes autem aut supponunt, aut exprimunt, potentiam, ad quam eiusmodi imperium dirigitur, quæcunque illa sit, omnino per ipsum necessitari ad actum imperatum.

86 Hoc igitur imperium monasticum, omnes ferme commemorati Doctores censent requiri ad providentiam Dei. Quibus adde Carmelit. incursu Theologic. tom. 1. tract. 5. disput. 2. dub. 2. & Joan. à S. Tho. 1. par. tom. 1. disput. 7. de Prædestin. artic. 2. & 3. aliosque citatos ab ipsis. Contra quos omnes ceteri Theologi communiter tale imperium tanquam non necessarium, aut etiam inutile ad providentiam Dei rejciunt. Molin. 1. par. quest. 25. artic. 1. disput. 1. Soar. lib. 1. de Prædestin. cap. 16. & 17. Vazq. 1. par. disput. 81. cap. 2. num. 9. & disput. 87. cap. 3. num. 13. Fafol. 1. par. quest. 22. artic. 1. dub. 1. Arrub. disput. 63. cap. 3. Alarc. tract. de Prædestin. disput. 1. cap. 2. Herico disput. 22. cap. 4. Tann. disput. 3. quest. 2. dub. 2. Albiz disput. 3. de Prædestin. lect. 4. Gasp. Hurt. disput. 1. diff. 2. Arriag. disput. 32. lect. 1. Veken. 1. par. disput. 25. cap. 3. Carleton disput. 37. lect. 1. & alij Recentiores communiter. Qui in nobis etiam negant simile imperium. Non negant tamen, actum intellectus, quo Deus ducitur ad operandum, imperium appellari posse per analogiam quamdam ad proprium imperium, utpote cui in eo assimilatur, quod suadet, aut etiam impellit ad opus.

87 Pro resolutione suppono primò, imperium politicum, quo Superior imperat subditis, quodque propriissime omnium imperium vocatur, directè quidem in signo aliquo consistere iuxta sententiam omnium, quo subditis insinuat, seu intimatur voluntas Superioris, non qualiscunque, sed ea, quam habet eis præcipiendi, seu eos obligandi: quam voluntatem subinde indirectè, siue de connotato includit imperium in suo conceptu reali; ex hisque duobus dumtaxat consistatur tota eius essentia, iuxta doctrinam à me traditam in Tract. de Legib. disput. 1. quest. 3. ubi monstravi, legem positivam, quæ imperium quoddam est, in loquutione externa consistere, qua subditis insinuat dicta Superioris voluntas prout connotante eandem voluntatem.

88 Vnde infero primò contra Theologos non paucos, imperium politicum in actu intellectus Superioris consistere non posse. Quia imperium, ut fatentur omnes, ille dumtaxat actus est, quo imperans suam voluntatem notificat, insinuat, siue intimat ei, cui imperatur. Per nullam autem actum intellectus potest Superior subdito à se distincto notificare, insinuare, siue intimare voluntatem suam, ut sit per imperium politicum. Eo quòd actus intellectus non alijs, sed ipsi intelligenti insinuat, siue notificat obiecta; neque intelligens per actus intellectus loquitur alijs, sed tantum sibi ipsi. Dices. Omni loquutioni externa respondet interna intellectio, pro qua illa subrogatur. Ergo & imperio exteriori respondet imperium internum in intellectu consistens, cuius illud est substitutum. Respondeo, etsi exteriori imperio, sicut & alijs loquutionibus, interna intellectio respondeat, hanc tamen non esse imperium, quo Superior imperat subditis; sicut non est loquutio, qua illis loquitur. Adde, non semper loquutioni externa eam intellectio, pro qua subrogatur, in mente lo-

quentis respondere; ut patet in eo, qui affirmat exterius, quod non indicat interius; vel quia indicat oppositum, vel quia negativè se habet. Quo casu loquutio externa non definit esse loquutio significatiua; imò & potest esse vera, si verè subsistat id, quod significat; est id aloquenti non cognoscatur.

Ex quo colligitur, actum intellectus internum præcepto externo correspondentem, quem Aduersarij imperium vocant, ad verum, & obligatorium imperium, quo Superior imperat subditis requisitum non esse. Quia sine tali actu intellectus potest Superior verba præceptiva proferre, eisque suam, quam habet, voluntatem verè obligandi subditos ipsos manifestare: quo nihil ad verum præceptum, verumve, & obligatorium imperium desiderabitur. Pro cuius maioris intelligentià nota, signum externum præceptivum, cuiusvis demum illud rationis sit, hoc ipso, quòd est præceptivum, esse ex institutione suà significatiuum siue directè, siue indirectè voluntatis verè præcipiendi, seu obligandi subditos conceptæ à Superiore, qui tale signum serio proferat. Vnde Superior serio præcipiens, ne mendax sit, interius debet iudicare, se eam voluntatem habere, quam per externum signum notificat subditis. Cæterum, licet id non iudicet, atque adeò formaliter mentiatur: si tamen verè habeat voluntatem obligandi subditos, quam per externum signum significat, materialiter dicit verum: atque ita verum, non fictum proferet præceptum. Verum enim præceptum est, quo subditis insinuat, siue intimatur voluntas, quam reuerè Superior habet, subditos obstringendi, seu obligandi ad id, quod præcipit. Neque aliud ad verum, obligatoriumque præceptum, siue imperium requiritur.

Sed estò, sit imperium internum ille actus intellectus, qui signo externo ordinariè in mente præcipiens respondet. Rursus infero ex dictis, talem actum neutiquam posse esse diversum ab apprehensione simplici, iudicio, & discursu, ut multi ex præcitatæ Doctoribus contendunt; sed iudicium prorsus esse debere. Primò; quia solas illas tres species actuum recognovit in intellectu Aristot. lib. 1. de Interpret. cap. 1. quarta autem, quam addunt dicti Doctores, ne in mentem quidem venit Aristot. Secundò; quia intellectus essentialiter, & adequatè est potentia cognoscitiua. Ergo nullum actum habere potest, qui non sit cognitio. Omnis autem intellectus cognitio sub aliquam ex illis tribus speciebus cadit, ut constat. Tertio; quia nemo unquam expertus est in suo intellectu actum diversum ab illis tribus; vnde eius existentia non est per se nota. Sed neque est fundamentum idoneum, ex quo illa colligi possit. Ergo ea penitus conficta censenda est. Cætera patent. Minorem probo. Nam, quòd signum externum præceptivum possit, aut soleat esse verbum imperatiui modi, nihil directè affirmans, aut negans, (in quo unice Aduersarij fundantur), nullus ad rem momenti est. Quandoquidem idem omnino præceptum datum per verbum modi imperatiui, *Fac hoc*, (subintellige ex obligatione), potest, imò frequentius solet dari per verba modi indicatiui, *Impero, Mando, Præcipio tibi hoc*, *Volo ut ex obligatione facias hoc*, *Impono tibi obligationem ad hoc*, &c. Malèque proinde propter unum verbum imperatiui adstruitur quasi illi respondens in intellectu actus exoticus, & vix percept-

perceptibilis; quando propter tot verba indicatiui, quibus idem ipsum significari intenditur, iudicium affirmatiuum eis planè respondens adstrui debet. Cuius doctrinæ ratio à priori iam supra insinuatâ est. Quia, cum tota vis obligatoria præcepti promanet ex voluntate, quam habet superior obligandi subditum per illud: quodcunque signum externum iuxta communem acceptionem, vsunque hominum præceptiuum eo ipso siue directè, siue indirectè, siue formaliter, siue æquiualeuter significat, dari in Superiore talem voluntatem; actusque proinde intellectus ei connaturaliter correspondens, in mente Superioris alius non est, nec esse potest, quam iudicium affirmatiuum de voluntate eadem: siue signum præceptiuum sit loquutio cuiusuis modi vel imperatiui, vel indicatiui, siue sit aliquis natus, siue aliud quidpiam.

91 Posito autem, quòd actus intellectus interueniens in imperio politico alius à iudicio esse non potest, manifestè consequitur, etiam iuxta mentem Aduersariorum, neque actus intellectus spectantem ad imperium monasticum alium à iudicio esse posse. Quod dubitabile non est proinde, eâ factâ suppositione; quia tota philosophia imperij monastici ex similitudine ad politicum delumpta est.

92 Pro quo iam suppono secundò, si exacta similitudo obseruanda foret, imperium monasticum in signo aliquo ponendum esse, quo intra idem subiectum potentia subdita intimaretur actus voluntatis tanquam superioris, non quicunque, sed obligans morali obligatione potentiam subditam ad eum actum, quem ille pro obiecto habet. Caterùm, quia inter potentias eiusdem agentis eiusmodi obligatio non datur, loco obligationis, quæ necessitas quadam moralis est, succedit necessitas physica. Imperiumque subinde monasticum cum omni proprietate possibili ille actus intellectus venit dicendus, quo insinuat, siue notificatur potentia subdita actus voluntatis vt superioris, non qualiscunque, sed necessitans subditam ad eum actum, quem ille insinuat pro obiecto habet. Quo iure S. Tho. 2. 2. quæst. 83. art. 1. in corp. ait de ratione imperij abstractantis à politico, & monastico esse, aliquam necessitatem imponere. Actum autem intellectus eiusmodi imperium monasticum constituentem alium à iudicio esse non posse, ex dictis hæc tenens palam est: atque etiam ex se; siquidem insinuare, siue notificare quidpiam potentia percipienti solius iudicij munus est, vt constat.

93 Pergo, & suppono tertio, licet intentio finis per se immediatè, atque adeò independentèr à cognitione quasi reflexâ sui valeat intendentem mouere ad electionem medij, prout supra disp. 36. quæst. 6. num. 117. statutum est; possibile nihilominus esse, vt etiam moueat mediâ sui cognitione. Quia, vt potest quis moueri ad volendum, aliquid ex præuisione cuiusuis alterius entis, imò titulo specialiori, moueri poterit ad volendum medium ex præuisione intentionis finis. Vnde Deus bisariam pro arbitrio suo moueri potest ad eligendum medium ex intentione efficaci finis. Primò independentèr à præuisione ipsius intentionis. Secundo dependentèr. Similiterque iuxta ibi etiam dicta moueri potest bisariam ex electione medij propinquois ad electionem medij remotioris. Atque etiam, casu, quòd electio medij sit purè intentiua iuxta ea, quæ dicebamus q. 5. num. 72. eisdem duobus modis poterit Deus

ex illâ moueri ad electionem exequentiam eiusdem medij; quæ in tali casu ipsissimus erit actus vsus actiui, quem semper tanquam necessarium, requirunt Thomistæ, iuxta dicta etiam ibidem. Pariterque imperium efficax Dei reflexum ad voluntatem pertjnens iuxta dicta num. 81. ad actum imperatum ipsius voluntatis moueri poterit vel per se immediatè, vel mediâ præuisione sui.

94 Imperium verò efficax Dei etiam ad voluntatem pertjnens, consistensque in decreto exequenti mouente omnipotentiam diuinam ad actionem externam iuxta dicta ibidem per se immediatè dumtaxat valet illam mouere; non item per sui præuisionem. Quia omnipotentia (vt pote quæ per se formaliter merè est potentia exequentiua operationum ad extra) nec est perceptiua, sicut est voluntas, obiecti per cognitionem propositi, vt possit ab illo, sicut potest voluntas, mediâ ipsa cognitione moueri ad operandum: nec est subdita intellectui, sicut est voluntati, vt possit per actum intellectus ad agendum immediatè moueri, sicut potest per actum voluntatis. Neque ad intellectum pertinet, sed ad solam voluntatem, applicatio immediata potentiarum exequentium (e quarum classe est omnipotentia) ad suas proprias actiones; vt cum S. Thom. 1. 2. quæst. 17. tenet communior Theologorum sententia, teste Soan. lib. 1. de Legib. cap. 4. num. 11. Quòd si per imperium in iudicio consistens omnipotentia ad suam actionem non potest immediatè moueri, multò minùs poterit per imperium consistens in alio actu intellectus à iudicio diuerso, reiectoque iam vt aliunde impossibili supra num. 90.

95 Ex dictis colligitur, imperium monasticum propriè dictum esse. Primò iudicium de electione medij purè inrentiua mouens ad electionem eiusdem medij exequentiam; quæ, quando ex purè intentiua nascitur, vsus actiuius venit dicenda iuxta phrasim Thomisticam. Secundò iudicium de imperio efficaci reflexo voluntatis mouens ad eundem actum imperatum per illud. Tertio, iudicium de electione medij mouens ad eius exequentiam per se immediatè omnipotentiam; si id esset possibile. Quia in his tribus casibus tali iudicio insinuat potentia subdita actus voluntatis vt superioris necessitans subditam ad eum actum, quem ille insinuat pro obiecto habet. Omitto actum illum intellectus exoricum à iudicio diuersum, à nobisque explosum vt impossibilem num. 90. Qui in tribus etiam dictis casibus imperium propriè dictum esset, si possibilis esset. Imperium verò monasticum, minùs propriè sic uncupatum, est. Primò iudicium de intentione finis mouens ad electionem medij vtilis ad illam obtinendum. Secundò iudicium de electione medij propinquois mouens pariter ad electionem medij remotioris. Tertio iudicium practicum mouens simul cum intentione finis ad electionem exequentiam medij iudicati per ipsum iudicium vtilis ad obtinendum talem finem. Quarto actus reflexus voluntatis ipsam mouens ad alium ipsius actum, quem illa habet pro obiecto. Quintò actus efficax, quo voluntas aliam potentiam sibi subditam ad aliquem actum eius mouet, atque determinat. Singuli enim horum quinque actuum, etsi in aliquibus descendant ab imperio proprio monastico, in eo tamen assimilantur illi, quòd actus sunt, medijs quibus potentia superior potentiam sibi subditam mouet ad aliquem actum ipsius. Ob id-

que & illi bono iure imperia nuncupantur. Quod si verò ad actum imperatum non tantum moueant, sed etiam necessitent, vt in plerisque casibus fiet, potiori iure, & cum maiori proprietate imperia dicentur. Quibus omnibus suppositis, sit iam.

Propositio. I.

96 Imperium monasticum propriè dictum neque est necessarium ad prouidentiam Dei, vt medio illo diuina voluntas concipiat actum vsus exequutiuum medij electi: neque, vt potentia exequutiuua prodeat in actum exteriorum.

Prior pars propositionis probatur primò contra Gonzalez, Hemelm. & alios suæ factionis citatos num.84. quia eiusmodi actus vsus ad Dei prouidentiam necessarius non est, vt vidimus supra quæst. 5. num. 72. Ergo neque imperium mouens ad ipsum est necessarium. Secundò; quia, licet esset necessarius talis actus vsus consistens in electione exequutiuua medij antea electi purè intentioni; electio precedens purè intentioni per se immediatè posset mouere, atque necessitare ad ipsum actum vsus; quin opus esset, vt interueniret imperium intellectuale ad eundem mouens, ac necessitans iuxta doctrinam statutam disp. 36. quæst. 6. num. 117. rursusque supra in hac quæstione num. 93. commemoratam. Igitur adhuc dato casu necessitatis talis vsus, tale imperium ad Dei prouidentiam necessarium non esset.

97 Posterior pars propositionis contra Grados, Ruiz, & alios eiusdem sententiæ probatur primò; quia, cum in nobis potentia exequutiuua immediatè moueatur per actum voluntatis; quin opus sit imperio intellectus talem actum insinuante, vt experientiâ ipsa noscimus, sine fundamento asseritur, in Deo omnipotentiam, quæ exequutrix potentia est, non posse moueri immediatè à decreto voluntatis exequutiuo sine interuentu vllius actus intellectus, qui imperium immediatum sit. Secundò; quia vniuersaliter est impossibile, vt aliqua potentia exequutiuua etiam diuina subiecta voluntati moueatur immediatè per intellectuale imperium prout num. 94. relinquimus probatum. Ergo nequit esse id necessarium ad prouidentiam Dei.

98 Reijciunt autem argumenta facta necessitatem imperij monastici propriè dicti, atque adeò ad intellectum pertinens à prouidentia Dei: siue dicatur tale imperium in iudicio consistere, siue in actu imperatio alterius generis à iudicio diuerso. Huius tamen posterioris necessitas aliunde insuper per ipsius impossibilitatem num. 90. probatam manet exclusa.

Propositio 2.

99 Imperium monasticum propriè dictum impossibile est in Deo (sicut & in nobis) respectu potentia exequutiuua distincta à voluntate: ad nullamque prouidentiam Dei potest conferre. Respectu verò voluntatis possibile est: atque adeò vtile ad aliquam Dei prouidentiam.

Priorem partem propositionis probat argumentum vltimum præcedentis. Quia scilicet potentia exequutiuua distincta à voluntate non est capax insinuationis per intellectum factæ, in qua consistit tale imperium.

Posterior autem pars probatur. Quia possibile est Deo iudicium de electione purè intentioni medij mouens ad electionem exequutiuam eiusdem medij: tum iudicium de imperio efficaci reflexo voluntatis mouens ad actum imperatum per illud; vt constat ex doctrinâ data num. 93. Ergo poterit Deus talibus iudicijs ad aliquam prouidentiam vti. Talia autem iudicia imperia monastica sunt propriè dicta, prout in dictis num. 95. cernere est.

Propositio 3.

Imperium aliquod monasticum minus proprium ex quinque num. 95. recensitis ad omnem Dei prouidentiam necessarium est. Cætera autem quatuor ad aliquam Dei prouidentiam sunt saltem vtilia.

Nam ad omnem Dei prouidentiam ordinatiuam mediorem in finem, de qua tractamus, necessarium est iudicium practicum de vtilitate medij mouens ad electionem exequutiuam eius, suppositâ intentione finis. Quod est imperium tertium ex numeratis loco citato. Cæteris autem quatuor posse Deum vti ad aliquam sui prouidentiam, ex dictis hactenus factis, superque notum est. Ad quam prouidentiam saltem vtilia non possunt non esse.

Iam verò quæcunque contra doctrinam nostram ab Aduersarijs opponantur, per illam eandem nullo negotio poterunt dilui. Quocirca in eis proponendis, & refellendis non est, cur inuicem moremur.

QVAESTIO VII.

Vtùm scientia visionis merè libera possit esse causa sui obiecti proximi, vel remotè: sicque conferre ad aliquam prouidentiam Dei.

STATUIMUS supra quæst. 4. proposit. 2. scientiam visionis de existentia vnius rei ad aliam rem causandam posse concurrere; sicque ad prouidentiam Dei pertinere. Nunc querimus, an possit concurrere ad causandam eandem rem, cuius existentiam habet pro obiecto. Duasque partes habet quæstio. Prima. An possit concurrere proximè. Secunda. An possit concurrere remotè.

Circa primam quæstionis partem multòrum Thomistarum sententia absolutè pronunciat, scientiam visionis non solum posse, sed etiam de facto esse causam earundem rerum; quarum existentiam habet pro obiecto. Hanc tenent Alvarez de Auxil. disp. 16. Cabrera 3. par. quæst. 6. art. 5. concl. 6. Nauarrete controu. 56. Ledelma tract.